

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 166/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Mariánom Maholányim, Račianska 72, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 4 Tk 1/2015 z 1. decembra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 8. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 Tk 1/2015 z 1. decembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľa v trestnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 4 Tk 1/2015 zastupoval ustanovený obhajca. Okresný súd ustanovenému obhajcovi priznal uznesením vyššieho súdneho úradníka č. k. 4 Tk 1/2015 zo 6. mája 2020 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) odmenu v sume 3 122,43 eur.

3. O sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka rozhodol okresný súd napadnutým uznesením tak, že sťažnosť ako nedôvodnú zamietol. Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia predovšetkým akcentoval, že trovy nevyhnutné na vykonanie trestného konania vrátane trov vykonávacieho konania znáša štát, neznáša však vlastné trovy obvineného, zúčastnenej osoby a poškodeného, ani výdavky spojené so zvolením obhajcu a splnomocnenca. Zároveň konštatoval, že preskúmal vyúčtovanie predložené ustanoveným obhajcom a nenašiel žiadne nezrovnalosti v súvislosti s poskytnutými úkonmi právnych služieb.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti prípustnosť svojich námietok odôvodnil tým, že „... *Napadnuté rozhodnutie smeruje a predstavuje zákonný podklad pre vydanie rozhodnutia, ktorým bude sťažovateľ Porušovateľom zaviazaný, aby štátu nahradil priznanú odmenu...*“. V tejto súvislosti považuje sťažovateľ napadnuté uznesenie okresného súdu za nedostatočne odôvodnené, keďže okresný súd nereagoval na žiadnu z jeho vecných námietok.

5. V súvislosti s postupom okresného súdu sťažovateľ kritizoval skutočnosť, že mu pred vydaním uznesenia vyššieho súdneho úradníka nebol doručený „*návrh na priznanie odmeny*“ ani samotné vyúčtovanie odmeny ustanoveného obhajcu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatu ústavnej sťažnosti tvorí tvrdenie sťažovateľa o porušení práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces, ako i práv majetkového charakteru napadnutým uznesením, ktorým okresný súd sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka o výške odmeny jeho ustanoveného obhajcu ako nedôvodnú zamietol.

7. Ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. 59/2019, II. ÚS 194/2019).

8. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať ani právne názory

všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

9. Z judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 248/08, III. ÚS 580/2012, I. ÚS 5/2011, III. ÚS 719/2016) tiež vyplýva, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona (v tomto prípade vyhlášky), ktorá by v sebe zahŕňala črty svojevôle.

10. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu.

Sťažovateľ je presvedčený, že ustanovenému obhajcovi bola priznaná neprimeraná odmena, ktorú však bude musieť neskôr v zmysle Trestného poriadku uhradiť sťažovateľ sám. Porušenie svojich práv sťažovateľ odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené, a tiež namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k vyúčtovaniu pred samotným rozhodnutím o priznaní odmeny.

11. Ústavný súd preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu, ako aj sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka a konštatuje, že sťažovateľ v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka brojil predovšetkým proti spôsobu, akým mu bol ustanovený obhajca, a spôsobu jeho obhajoby. K otázke samotného vyúčtovania odmeny a náhrady hotových výdavkov ustanovenému obhajcovi sťažovateľ uviedol, že má „*vážne pochybnosti*“ o jeho správnosti.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že sudca okresného súdu preskúmal uznesenie vyššieho súdneho úradníka, pokiaľ ide o výšku priznanej náhrady za jednotlivé úkony, a nezistil v tomto žiadne nezrovnalosti.

12. Námietku sťažovateľa, že mu nebol doručený návrh ustanoveného obhajcu na vyúčtovanie odmeny za jednotlivé úkony, ústavný súd nepovažuje za opodstatnenú. Sťažovateľovi síce vyúčtovanie ustanoveného obhajcu doručené pred rozhodnutím nebolo, avšak v rámci konania o sťažnosti mal možnosť oboznámiť sa s ním i vyjadriť sa k nemu a predniesť konkrétne výhrady.

Túto možnosť napokon sťažovateľ aj využil vo forme sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.

13. Uznesenie okresného súdu aj s prihliadnutím na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľa proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka spĺňa ústavnoprávne požiadavky, ktoré sú naň kladené. Posúdenie danej veci okresným súdom rozdielne od názoru sťažovateľa nemôže samo osebe zakladať porušenie označených článkov ústavy. Odôvodnenie napadnutého uznesenia predstavuje dostatočný základ na jeho výrok. Okresný súd vysvetlil mechanizmus priznania náhrady trov ustanovenému obhajcovi a preskúmal samotné vyčíslenie. Podľa § 555 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak bol obžalovaný právoplatne uznaný za vinného, je povinný nahradiť štátu vyplatenú odmenu a náhradu ustanovenému obhajcovi a ustanovenému zástupcovi z radov advokátov podľa § 47 ods. 6, ak nemá nárok na bezplatnú obhajobu alebo na obhajobu za zníženú náhradu. Tvrdenia sťažovateľa preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré potenciálne bude mať pre neho v budúcnosti majetkový dopad, čo však nemožno spájať s porušením jeho základného práva garantovaného v čl. 46 ods. 1 ústavy a následne ani s porušením základného práva vlastniť majetok.

14. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia dospel k záveru, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení, a preto ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. apríla 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu